

SPIS TREŚCI

ZBRODNIĘ, STRATY, REPARACJE

Jak opowiadać o II wojnie światowej.

Z dr. Tomaszem Szturo rozmawia Kinga Hałacińska 3

Bogusław Tracz – Nieudana operacja pod fałszywą flagą.

Kulisy i przebieg prowokacji gliwickiej 31 sierpnia 1939 roku 13

Remigiusz Ławniczak – Materialne straty wojenne na Pomorzu

i Kujawach (1939–1945) 24

Monika Tomkiewicz – Wyniszczenie polskiej inteligencji z powiatu morskiego ... 36

Kilka miesięcy przed wybuchem II wojny światowej, w trakcie przygotowań planów podboju Polski przez III Rzeszę, rozpatrywano również możliwości całkowitego wyniszczenia polskiej inteligencji. Adolf Hitler często podkreślał, że to właśnie ta grupa społeczna może stanowić w przyszłości istotną przeszkodę do podporządkowania, a potem asymilacji narodu polskiego z Rzeszą Niemiecką.

Rafał Drabik – Kampania wrześniowa na terenie pow. biłgorajskiego. Straty

ludzkie i materialne 46

Tomasz Panfil – Zniszczenie Frampola 56

Wojna zawsze niesie ze sobą okrucieństwo. Czy jednak możliwe jest zniszczenie miasta w celach szkoleniowych? Przypadek bombardowania Frampola 13 września 1939 r. dowodzi, że tak.

Karolina Trzeskowska-Kubasik – Zbrodnie Wehrmachtu w powiatach pińczowskim i stopnickim we wrześniu 1939 roku 64

Mariusz Filipowicz – Sowieckie zbrodnie na obrońcach Grodna w 1939 roku 76

Konrad Graczyk – Sądy specjalne
w Generalnym Gubernatorstwie 92

Po utworzeniu 26 października 1939 r. Generalnego Gubernatorstwa władze niemieckie zdecydowały się wprowadzić na jego obszarze specyficzny, dualny system sądownictwa. Początkowo obowiązywał podział na sądownictwo niemieckie i polskie, a po utworzeniu 1 sierpnia 1941 r. dystryktu Galicja – na sądownictwo niemieckie i nieniemieckie. System funkcjonował z pewnymi zmianami do kresu okupacji niemieckiej. Istotnym jego elementem były sądy specjalne GG. Elementem, dodajmy, słabo znanym...

Soraya Kuklińska – Zbrodnie niemieckie
i sowieckie na Nowogródzczyźnie
w latach 1942–1944 102

Piotr Majewski – Niemieccy raubritterzy
i grabież polskich dóbr kultury 112

Aneta Barcik – Niemowlęta skazane
na śmierć 122

KOMENTARZE HISTORYCZNE

Szymon Nowak – Walka o ostatni dom.
Czeraniaków 1944 132

OPOWIEDZIANE HISTORIE

Bitwa nad Bzurą.
Relacja Jerzego Pertkiewicza 142

KSIĄŻKI

Tomasz Szturo – Ponad otchłanią
historii 151

(rec. książki Krystyny Heski-Kwaśniewicz i Zdzisławy Mokranowskiej *Ja i moje książki. Rozważania o pisarstwie Zofii Kossak*, Warszawa 2024, 728 s.)

Kolegium:

dr hab. Adam Dziuba, dr Wojciech Frazik,
dr Piotr Grzelczak, Adam Hlebowicz,
dr Kazimierz Krajewski,
dr hab. Mariusz Krzysztofiński,
dr Marcin Majewski, dr hab. Filip Musiał,
dr hab. Piotr Niwiński, Jan M. Ruman,
dr hab. Krzysztof Sychowicz

Redaguje zespół:

Wojciech Butkiewicz – sekretarz redakcji
(tel. 22 5818813, wojciech.butkiewicz@ipn.gov.pl),
Jakub Gołębiowski (jakub.golebiowski@ipn.gov.pl),
Kinga Hałacińska (kinga.halacinska@ipn.gov.pl),
Romuald Niedzielko – zastępca redaktora naczelnego
(romuald.niedzielko@ipn.gov.pl),
Jan M. Ruman – redaktor naczelnny
(jan.ruman@ipn.gov.pl),
Anna Zechenter (anna.zechenter@ipn.gov.pl),
Piotr Życieński – fotoreporter

Sekretariat:

Maria Wiśniewska (maria.wisniewska@ipn.gov.pl)

Projekt graficzny, projekt okładki i łamania:

Katarzyna Dziedzic-Boboli

Korekta: Beata Stadryniak-Saracyn

Adres do korespondencji:

ul. Kurtyki 1, 02-676 Warszawa

Druk:

Drukarnia Wydawnicza im. W.L. Anczyca S.A.
ul. Nad Drwiną 10, 30-741 Kraków

Na okładce:

Zamek Królewski i kolumna Zygmunta,
17 września 1939 r. Stopklatka z materiałów
nakręconych przez ekipę filmową Stefana
Starzyńskiego „Zaczęło się w Polsce”.
FilMOTEKA Narodowa

